

**МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

УДК 355

DOI 10.36919/3041-1149(Print).6-7.2025.253-260

**В. О. Заросило,***доктор юридичних наук, професор,  
завідувач кафедри правоохоронної  
та антикорупційної діяльності  
email: zarosi@ukr.net***ORCID 0000-0002-9572-7530;****В. В. Заросило,***кандидат юридичних наук, доцент,  
доцент кафедри фінансового та банківського права  
email: vitalijzarosilo@gmail.com***ORCID 0000-0003-2452-264X;****Л. А. Крютченко,***кандидат юридичних наук,  
доцент кафедри правоохоронної  
та антикорупційної діяльності,  
Навчально-науковий інститут права**ім. князя Володимира Великого  
Міжрегіональної академії управління персоналом**email: k.bogdan2309@gmail.com***ORCID 0009-0005-1289-9935****ПРИВАТНІ ВІЙСЬКОВІ КОМПАНІЇ, ЇХ ВИНИКНЕННЯ,  
ВИЗНАЧЕННЯ, РОЗВИТОК У СУЧАСНОМУ СВІТІ  
ТА ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ**

*У науковій статті розглядається питання, яке впливає на багато чинників людського суспільства, адже приватні військові компанії – це організації, які певною мірою стосуються всіх. Для окремих осіб приватні військові компанії становлять можливість заробляти гроші, але участь у таких компаніях становить загрози для життя та здоров'я. У статті проаналізовано питання зародження військових компаній, причини їхнього виникнення й окремі аспекти діяльності в сучасному світі.*

*Доведено, що приватні військові компанії виникли після Другої світової війни та розвинулися особливо в період так званої «холодної війни». Ці компанії стали досить зручним інструментом проведення певної політики за межами великих держав, адже в будь-якому випадку те, що роблять приватні військові компанії, не в якому разі не ототожнюється з державами та їхніми офіційними представниками.*

*Форми й методи діяльності приватних військових компаній з часом змінюються та стають більш широкими. На початку своєї діяльності приватні військові компанії надавали допомогу в плануванні та виконанні окремих спеціальних операцій. На сьогодні приватні військові компанії забезпечують навчання військового персоналу, здійснюють логістичні та інші операції, проводять різноманітні спеціальні операції та охороняють як різні підприємства, установи та організації, так і окремих осіб. Проте зазначений перелік діяльності приватних військових компаній може бути доповнений, з кожним роком поширюється, і на сьогодні*

окремі військові та інші операції протирічать як міжнародному, так і національному законодавству.

Однією з проблем, яка вирішується в приватних військових компаніях досить швидко, є проблема з дисципліною та поведінкою найманих працівників. У статутах усіх приватних військових компаній є пункт про те, що порушення дисципліни або ганебна поведінка одразу призводить до звільнення та навіть відшкодування виплат, що є досить дієвим методом.

Обґрунтовано, що питання діяльності приватних військових компаній вимагає насамперед широкого міжнародного обговорення й ухвалення відповідного нормативного акта щодо впорядкування їхньої діяльності. З іншого боку, в Україні у зв'язку з повномасштабною агресією Російської Федерації також потрібно розглянути питання законодавчого забезпечення створення приватних військових компаній, які б певною мірою могли надавати допомогу в боротьбі з ворогом.

**Ключові слова:** приватні військові компанії, реформа діяльності приватних військових компаній, форми і методи діяльності приватних військових компаній, правове регулювання, нормативно-правові акти, оптимізація компетенцій приватних військових компаній, дисципліна в приватних військових компаніях, Військова служба правопорядку.

**Постановка проблеми.** Питання дослідження історії виникнення та розвитку діяльності приватних військових компаній досить недостатньо висвітлювалося в наукових дослідженнях. Зазначене пов'язане з відсутністю достатньої інформації про діяльність приватних військових компаній, а також про форми й методи їхньої діяльності. Зазначені організації постійно створюються окремими державами з метою виконання спеціальних операцій без втручання збройних сил цих країн. Крім того, приватні військові компанії досить часто використовують для інших операцій, які можуть спричинити шкоду для держав, якщо буде виявлене пряме втручання збройних сил.

У статті поставлено завдання вивчити й проаналізувати історію розвитку приватних військових компаній і стан їхньої діяльності на сьогодні. Водночас запропоновано внести відповідні зміни як до міжнародного, так і до національного законодавства щодо діяльності приватних військових компаній.

Сьогодні Україна веде безпрецедентну війну з Російською Федерацією, зі сторони якої у війні беруть участь приватні військові компанії. Водночас в Україні не передбачено створення приватних військових компаній. Запропоновано також розглянути питання про надання дозволу створення приватних військових компаній, які певною мірою надали б допомогу в боротьбі з ворогом.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Теоретичною основою статті є певний спектр наукових і законодавчих джерел. Основними з них є закони та законопроекти України й інші нормативно-правові акти. Висвітлення зарубіжного досвіду створення та функціонування приватних військових компаній розглядається в публікаціях таких авторів: Ian D. Jefferies, Jakob Gammons та інших.

Використовується також інформаційно-аналітичний матеріал та статті вітчизняних науковців, в яких висвітлюють різні аспекти процесу сприйняття приватних військових компаній в Україні (О. Івасечко, Д. Бондар, М. Сенченко, Г. Кохан, С. Кириченко тощо). Крім того, використовувалися національні й міжнародні нормативні акти, які стосуються діяльності приватних військових компаній.

У системі наукової літератури з конкретної проблематики вирішення питання створення приватних військових компаній в Україні були враховані наукові положення таких авторів, як: Г. Кохан, С. Кириченко, Ю. Семенюк.

**Метою** запропонованого наукового дослідження є аналіз створення приватних військових компаній, визначення їхньої ролі в міжнародній політиці та обґрунтування створення приватних військових компаній в Україні в умовах повномасштабної агресії Російської Федерації.

**Виклад основного матеріалу.** На сьогодні спостерігаються відповідні зміни в стратегії країн-агресорів. Вони в переважній більшості перестали опиратися на воєнну силу, адже бойовий потенціал треба поновлювати, а це впливає не тільки на бюджет країн, а й на

внутрішньополітичну ситуацію. Водночас варто зазначити, що з Російською Федерацією це не спрацює.

У більшості випадків впроваджується новий вид війни, в якому відсутні чіткі поняття фронту та тилу. На сьогодні не можемо назвати конфлікт, де б не брали участь приватні військові компанії. Дослідники доводять, що приватні військові компанії стали нині вже певною мірою ефективним інститутом впливу не тільки на політику окремих країн, а й на стан міжнародних відносин загалом [1].

Учені та журналісти зі Сполучених Штатів Америки та країн Західної Європи провели відповідне дослідження й довели, що в світі сьогодні налічується понад 1,5 млн членів приватних військових компаній. За деякими даними, нині такі компанії працюють у понад 50 країнах світу.

Щодо видів приватних військових компаній, то вони можуть бути різної спрямованості, як-от охоронні компанії, які здійснюють охорону певних об'єктів; компанії військових послуг, які надають певні військові послуги; консалтингові компанії, логістичні компанії та ін. [2]. Водночас у світі на сьогодні створено кілька великих міжнаціональних корпорацій, які об'єднують різні види приватних військових компаній.

Варто зазначити, що в науковій літературі застосовуються окремі визначення поняття «приватна військова компанія». Водночас єдиного підходу до визначення приватних військових компаній не існує.

Так, наприклад, приватна військова компанія (РМС) у енциклопедії Британіка (Britanica) визначається як незалежна корпорація, яка пропонує військові послуги національним урядам, міжнародним організаціям і особам, які підтримують державну у певний спосіб. Приватні військові компанії, як зазначається в енциклопедії, є важливим і досить суперечливим елементом приватизованої військової діяльності. У переважній більшості приватні військові компанії спеціалізуються на бойовому забезпеченні й охороні певних територій або об'єктів. Їхня робота варіюється від проведення невеликих навчальних місій до забезпечення бойових підрозділів, що складаються з кількох сотень висококваліфікованих солдатів, оснащених потужними озброєними платформами, включно із танками й ударними вертольотами [3].

Використання військової сили організаціями приватного сектору не є новим. Ост-Індська компанія, наприклад, мала в своєму розпорядженні потужну армію впродовж XVIII і XIX століть. Бойовики приватного сектору також давно допомагають підтримувати логістичне та технічне забезпечення армійських формувань. Проте впродовж більшої частини XX століття передача бойових функцій приватним військовим компаніям не відбувалася, а використання військової сили здійснювали переважно армійські підрозділи окремих держав. В епоху після «холодної війни» питання застосування приватних військових компаній у бойових діях почало змінюватися. Попередній аналіз показує, що для більшості урядів використання приватних військових компаній стало вигідним з багатьох причин. Серед цих причин можна визначити такі:

- приватні військові компанії не ототожнюють себе з урядами певних країн і, відповідно, уряд, який найняв приватні військові компанії не піддається критиці за дії приватних військових компаній;
- приватні військові компанії здебільшого порушують права людини, але довести це досить складно, адже там, де вони дислокуються, не мають можливості здійснювати розслідування ні державні установи, ні журналісти;
- забезпечення приватних військових компаній зброєю та військовим спорядженням відбувається переважно таємно й тому довести участь як окремих держав, так і міжнародних корпорацій надто складно;
- приватні військові компанії досить мобільні й вони можуть здійснювати відчутний вплив не тільки на бойові дії в певній країні, а й навіть на політику в країнах загалом;
- втрати, які несуть приватні військові компанії, ніде не відображаються, а розслідування здебільшого не проводяться;
- в окремих випадках приватні військові компанії можуть використовувати відповідні гасла, уніформу та маркування певних сторін конфліктів, а після перемоги представники

приватних військових компаній можуть входити до урядів нових країн чи навіть очолювати їх (Тачі, Косово).

Науковці різних країн намагаються відслідкувати причини появи приватних військових компаній. Окремі причини виникнення приватних військових компаній, наприклад, наводить енциклопедія Британіка [3]. Основними з них вважаються такі:

- після закінчення «холодної війни» в світі ринок був здебільшого переповнений як військовими та спеціалістами у військовій справі, так і надлишковим військовим обладнанням;
- виникли певні компанії, які пропонували досить солідні кошти за участь у різних таємних операціях, що певною мірою сприяло приходу до приватних військових компаній досить добре підготовлених військових спеціалістів, оскільки на державній службі вони отримували набагато менше;
- «холодна війна» супроводжувалася спалахом численних малих війн, особливо в Африці, але великі держави не хотіли втручатися в ці війни, а отже, почали використовувати приватні військові компанії;
- приватні військові компанії стали досить прибутковим бізнесом, адже окремі держави могли таємно постачати зброю та спорядження, яке стало надлишковим, і отримувати відповідні кошти;
- керівники приватних військових компаній також почали отримувати високі прибутки, які здебільшого не обкладалися податками, адже розмір цих прибутків не було можливості визначити;
- приватні військові компанії стали використовуватися не тільки у війнах, а й для вирішення питань у знищенні та послабленні конкурентів.

Проте вивчення питання виникнення приватних військових компаній та їхньої діяльності потребує більш глибокого аналізу.

Саме поняття приватна військова компанія є досить суперечливим. З 2001 року, наприклад, Конвенція ООН про найманство забороняє використання найманців (осіб, які беруть участь у конфлікті від імені будь-якої держави без урахування політичних інтересів чи проблем) у збройних конфліктах, а послуги, що надаються приватними військовими компаніями, вважаються найманською діяльністю [4]. Отже, учасники приватних військових компаній підпадають під юрисдикцію Міжнародного суду й у разі доведення їхньої вини можуть бути засуджені.

Проте на сьогодні окремі країни не дотримуються вимог згаданої конвенції. Ряд держав, як-от Сполучені Штати, Китай Російська Федерація, не ратифікували зазначену Конвенцію. Відповідно, зазначені та інші держави, які не ратифікували згадану Конвенцію, почали використовувати приватні військові компанії з метою досягнення певних цілей.

В Україні після початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації почалася активна дискусія про створення приватних військових компаній. Адже їхнє використання може певною мірою сприяти більш активному знищенню окупантів. Крім того, приватні військові компанії могли б виконувати спеціальні операції, які звичайні військові підрозділи з їх чітким підпорядкуванням, бюрократією та обмеженістю часу, недостатнього озброєння та іншими проблемами швидко виконувати не можуть. Водночас для організації приватних військових компаній Україні потрібно вийти з відповідної Конвенції Організації Об'єднаних Націй, що є досить проблематичним питанням для Верховної Ради України.

Крім того, поняття «приватна військова компанія» не визначено в наукових джерелах і науковій літературі. Ряд науковців намагалися запропонувати відповідні визначення. Наприклад, Г. Кохан, вважає, що «приватна військова компанія – це комерційне підприємство, яке пропонує спеціалізовані послуги, пов'язані з охороною, захистом, обороною будь-кого й будь-чого, за участю у військових конфліктах, бойових діях, а також зі збором розвідувальної інформації, стратегічним плануванням, логістикою, інструктажем і консультуванням» [5].

На думку С. Кириченка, «приватні військові компанії мають статус приватної комерційної організації, основною метою якої є одержання прибутку». Він також визначає певний перелік послуг, які можуть надавати приватні військові компанії. До них належать послуги з таких питань:

- створення, реформування та розвиток підрозділів безпеки й оборони певної країни;

- планування та підготовка зазначених підрозділів до застосування у відповідних ситуаціях;
- надання послуг у сферах розвідки й контррозвідки;
- навчання особового складу державних збройних формувань;
- навчання формам і методам застосування та використання різноманітних видів зброї та іншого спорядження;
- обслуговування й експлуатація різноманітних видів озброєння та військової техніки;
- логістичні послуги у сфері матеріально-технічного забезпечення державних військових підрозділів;
- здійснення відповідних форм і методів у сфері гуманітарного розмінування;
- здійснення відповідної збройної охорони різноманітних об'єктів і фізичних осіб;
- здійснення заходів щодо захисту дипломатичного персоналу;
- здійснення заходів щодо транспортних перевезень та охорони вантажів тощо [6].

Існують і інші визначення приватних військових компаній.

Наприклад, багатонаціональна угода [7], яка була підписана 2008 року, дала таке визначення приватних військових компаній: «це приватні суб'єкти господарювання, які надають, залежно від виду діяльності військові або охоронні послуги». Пізніше була створена робоча група Європейської комісії з прав людини, яка дослідила й надала визначення приватних військових компаній, а також діяльності у сфері військового консалтингу.

Було зазначено, що приватні військові компанії – це юридичні особи, які здійснюють свою діяльність за допомогою надання військових або охоронних послуг відповідним фізичним чи юридичним особам на платній основі [8].

Визначено також види послуг військового типу. До них належать:

- військове або стратегічне планування;
- розвідка будь-якого виду;
- розслідування будь-якого виду;
- супутникове спостереження за об'єктами чи територіями;
- навчання військової справи;
- логістика та матеріально-технічне забезпечення збройних сил.

Щодо послуг у сфері безпеки, то робоча група визначила такі напрями діяльності:

- будь-яка охорона майна із застосуванням зброї;
- особиста охорона;
- навчання у сфері безпеки й охорони;
- розроблення та практичне впровадження різноманітних послуг інформаційної безпеки, а також інші види діяльності, які пов'язані з консультуванням у сфері охорони й безпеки [8].

Варто зазначити, що приватні військові компанії мають досить відчутну перевагу над збройними силами всіх держав. У них не виникають проблеми з дотриманням дисципліни та вимог керівництва. У багатьох статутах приватних військових компаній додано пункти про те, що будь-яке порушення дисципліни чи неправильна поведінка відразу карається звільненням, водночас у деяких випадках з вимогою повернення коштів, які було виплачено [15].

Певний аналіз діяльності приватних військових компаній був проведений і в Україні [9], проте визначення самих приватних військових компаній переважно співпадають. Законодавством України заборонено створення воєнізованих формувань та участь у їхній діяльності (стаття 260 Кримінального кодексу України) [11].

На нашу думку, зазначене законодавство підлягає перегляду. Адже така форма протидії ворогу може бути використана для посилення системи боротьби на фронті. Крім того, як зазначає Ю. В. Семенюк, такі підрозділи можуть використовуватися для проведення «делікатних» операцій і сприяти ефективності забезпечення національних інтересів і державної безпеки України [10]. Наші законодавці абсолютно не враховують окремих аспектів щодо організації відповідного опору ворогу. Лише в червні 2024 року до Верховної Ради України було внесено проект Закону України «Про міжнародні оборонні компанії», який певною мірою дав би змогу створення приватних військових компаній в Україні. Зазначений проект був підтриманий Міністерством оборони України, проте до сесійної зали він так і не потрапив.



Висновком може бути тільки одне сучасна влада не може визначитися з існуванням приватних військових компаній. Адже приватні військові компанії можуть використовуватися в середині України з метою захисту саме українців, але окремі експерти вважають, що нині для прийняття відповідних кроків щодо створення приватних військових компаній в Україні немає підстав, крім того, існує відповідна судова практика щодо заборони приватних військових компаній [12].

У міжнародних документах немає правового механізму притягнення до відповідальності осіб, які використовують приватні військові компанії у військових конфліктах. Але на сьогодні зазначені формування активно працюють у військовій сфері.

**Висновки.** Питання про створення приватних військових компаній в Україні має бути вирішене в короткий термін. Це певною мірою сприятиме насамперед ефективності оборони України, а також дасть змогу особам, які звільнилися зі Збройних сил України, працевлаштовуватися.

З метою впорядкування діяльності приватних військових компаній на міжнародному рівні потрібно ініціювати ухвалення детально розробленого міжнародного документа, в якому варто здійснити такі дії:

- визначити загалом поняття приватних військових компаній і відмежувати їх діяльність від найманства;
- визначити відповідні види відповідальності щодо осіб, які очолюють приватні військові компанії, а також щодо держав, які використовують приватні військові компанії з метою вчинення військових кримінальних правопорушень;
- провести відповідні дії щодо розслідування кримінальних правопорушень, які вже було вчинено приватними військовими компаніями, і за можливості притягнути до відповідальності осіб, винних у кримінальних правопорушеннях;
- уточнити в законодавстві України на основі досвіду окремих країн підстави щодо створення й організації діяльності приватних військових компаній і посилити контроль за їхньою діяльністю як з боку засобів масової інформації, так і громадськості загалом;
- проаналізувати форми й методи дисциплінарного впливу в приватних військових компаніях і в разі наявності позитивних розглянути можливість використання їх у діяльності Військової служби правопорядку в Збройних силах України.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івасечко О., Бондар Д. Міжнародний досвід діяльності приватних військових компаній у збройних конфліктах. *Регіональні студії*. 2023. № 32. С. 103–107.
2. Сенченко Н. И. Наемники новой войны, или Частные военные компании. Серия «Четвертая мировая Латентна Война». Киев : КИТ, 2016. 224 с.
3. Private military company. URL : <https://www.britannica.com/topic/private-military-firm>
4. Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців, ратифікована Постановою Верховної Ради України від 14.07.93 № 3381-XII. URL : [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_103#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_103#Text)
5. Кохан Г. Правові питання діяльності приватних військових компаній: міжнародний аспект. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, серія: юридичні науки*. 2020. № 2, том. 31 (70), ч. 3. С. 190–201.
6. Кириченко С. Роль приватних військових компаній у воєнних конфліктах. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень НУОУ імені Івана Черняховського*. 2021. № 1 (71). С. 12–17.
7. The Montreux Document on Pertinent International Legal Obligations and Good Practices for States related to Operations of Private Military and Security Companies during Armed Conflict of 17.09.2008. URL : <https://www.icrc.org/ru/doc/assets/files/other/montreau.pdf>
8. Mercenarism and Private Military Companies and Security Companies (United Nations Working Group on the use of mercenaries as a means of violating human rights and impeding the exercise of the right of peoples to self-determination 2018). URL : <https://www.ohchr.org/sites/default/files/MercenarismandPrivateMilitarySecurityCompanies.pdf>

9. Перспективи правового регулювання військово-консалтингової діяльності приватних військових компаній в Україні. URL : <https://coordynata.com.ua/perspektivi-pravovogo-reguluvannavijskovo-konsaltingovoi-dialnosti-privatnih-vijskovih-kompanij-vukraini>
10. Семенюк Ю. В. Застосування приватних військових компаній для забезпечення національних інтересів і безпеки держави. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. 2020. № 2, том 31 (70).
11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Тertiшника, М. І. Хавронюка. 11-е вид. перероблене та доповн. Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
12. Створення ПВК в Україні: військовий аналітик пояснив, чому це зараз недоречно / УНІАН. URL : <https://www.unian.ua/war/pvk-v-ukrajini-viyskoviy-analitik-poyasniv-chomu-ce-zaraz-nedorechno-12632259.html>
13. Ian D. Jefferies Private Military Companies – A Positive Role to Play in Today's International System *Connections*. 2002. Vol. 1, No. 4 (December), pp. 103–125.
14. Jakob Gammons Private military companies and the law of armed conflict: shining a spotlight on invisible armies. URL : [https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=4723569](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4723569)
15. Невзоров І. Л., Хотенець П. В. Приватні військові компанії та право: гострі питання, деякі світові тенденції нормативного регулювання. Підготовка правоохоронців у Харкові (1917–2017). 2017. [https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/25\\_11\\_2017/pdf/112.pdf](https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/25_11_2017/pdf/112.pdf)

## REFERENCES

1. Ivasechko, O. & Bondar, D. (2023). International experience of private military companies in armed conflicts *Regional Studies*. No. 32, pp. 103–107.
2. Senchenko, N. I. (2016). Mercenaries of the new war, or Private military companies. Series "The Fourth World Latent War". Kyiv : KIT. 224 p.
3. Private military company. URL : <https://www.britannica.com/topic/private-military-firm>
4. International Convention on Combating the Recruitment, Use, Financing and Training of Mercenaries, ratified by Resolution of the Verkhovna Rada of Ukraine of 14.07.93 № 3381-XII. URL : [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_103#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_103#Text)
5. Kokhan, G. (2020). Legal issues of private military companies: international aspect. *Scientific notes of the V. I. Vernadsky Tavrichesky National University, series: legal sciences*. No. 2, Vol. 31 (70), Part 3. 190–201.
6. Kyrychenko, S. (2021). The role of private military companies in military conflicts. *Collection of scientific works of the Center for Military and Strategic Research of the Ivan Chernyakhovsky National University*. No. 1 (71). 12–17.
7. The Montreux Document on Pertinent International Legal Obligations and Good Practices for States related to Operations of Private Military and Security Companies during Armed Conflict of 17.09.2008. URL : <https://www.icrc.org/ru/doc/assets/files/other/montreau.pdf>
8. Mercenarism and Private Military Companies and Security Companies (United Nations Working Group on the use of mercenaries as a means of violating human rights and impeding the exercise of the right of peoples to self-determination 2018). URL : <https://www.ohchr.org/sites/default/files/MercenarismandPrivateMilitarySecurityCompanies.pdf>
9. Prospects for the legal regulation of military and consulting activities of private military companies in Ukraine. URL : <https://coordynata.com.ua/perspektivi-pravovogo-reguluvannavijskovo-konsaltingovoi-dialnosti-privatnih-vijskovih-kompanij-vukraini>
10. Semenyuk, Yu.V. (2020). The use of private military companies to ensure national interests and state security. *Scholarly notes of TNU to others V. I. Vernadsky. Series State Administration*. Volume 31 (70), No. 2.
11. Scientific and practical commentary on the Criminal Code of Ukraine / edited by M. I. Tertyshnyk, M. I. Khavronyuk. 11th edition revised and supplemented. Kyiv : VD "Dakor", 2019. 1384 p.
12. Creation of PMCs in Ukraine: a military analyst explained why it is inappropriate now / UNIAN. URL : <https://www.unian.ua/war/pvk-v-ukrajini-viyskoviy-analitik-poyasniv-chomu-ce-zaraz-nedorechno-12632259.html>
13. Ian, D. (2002). Jefferies Private Military Companies – A Positive Role to Play in Today's International System *Connections*, Vol. 1, No. 4. 103–125.

14. Jakob Gammons Private military companies and the law of armed conflict: shining a spotlight on invisible armies. URL : [https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract\\_id=4723569](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4723569)

15. Nevzorov, I. L. & Khotenets, P. V. (2017). Private military companies and law: acute issues, some world trends in regulatory regulation. Training of law enforcement officers in Kharkiv (1917–2017). URL : [https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/25\\_11\\_2017/pdf/112.pdf](https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/25_11_2017/pdf/112.pdf)

**V. O. Zarosylo, V. V. Zarosylo, L. A. Kryutchenko. PRIVATE MILITARY COMPANIES THEIR EMERGENCE, DEFINITION, DEVELOPMENT IN THE MODERN WORLD AND PROBLEMS OF CREATION IN UKRAINE**

*The scientific article examines an issue that affects many factors of human society, because private military companies are organizations that to some extent concern everyone. For individuals, private military companies represent an opportunity to earn money, but participation in such companies poses threats to life and health.*

*The article analyzes the issue of the emergence of military companies, the reasons for their emergence, and certain aspects of their activities in the modern world. It is proven that private military companies arose after the Second World War and developed especially during the so-called "Cold War". These companies have become a rather convenient tool for implementing one or another policy outside the borders of large states, because in any case, what private military companies do is in no way identified with states and their official representatives.*

*The forms and methods of activity of private military companies change over time and become broader. At the beginning of their activities, private military companies provided assistance in planning and executing individual special operations.*

*Today, private military companies provide training for military personnel, carry out logistical and other operations, conduct various special operations and protect various enterprises, institutions and organizations, as well as individuals. However, the above list of activities of private military companies can be supplemented, is expanding every year, and today some military and other operations contradict both international and national legislation.*

*One of the problems that is solved quite quickly in private military companies is the problem of discipline and behavior of hired employees. The charters of all private military companies contain a clause stating that violation of discipline and shameful behavior immediately leads to dismissal and even reimbursement of payments, which is a fairly effective method.*

*It is substantiated that the issue of the activities of private military companies requires, first of all, a broad international discussion and adoption of a relevant regulatory act to regulate their activities. On the other hand, in Ukraine, in connection with the full-scale aggression of the Russian Federation, it is also necessary to consider the issue of legislative support for the creation of private military companies, which could to some extent provide assistance in the fight against the enemy.*

**Keywords:** private military companies, reform of the activities of private military companies, forms and methods of activity of private military companies, legal regulation, regulatory legal acts, optimization of the competencies of private military companies, discipline in private military companies, Military Law and Order Service.

Today, private military companies provide training for military personnel, carry out logistical and other operations, conduct various special operations and protect various enterprises, institutions and organizations, as well as individuals. However, the above list of activities of private military companies can be supplemented, is expanding every year, and today some military and other operations contradict both international and national legislation.